

BOLIGPRODUSENTENE

2024
BOLIGKONFERANSEN | 14-15.MAI

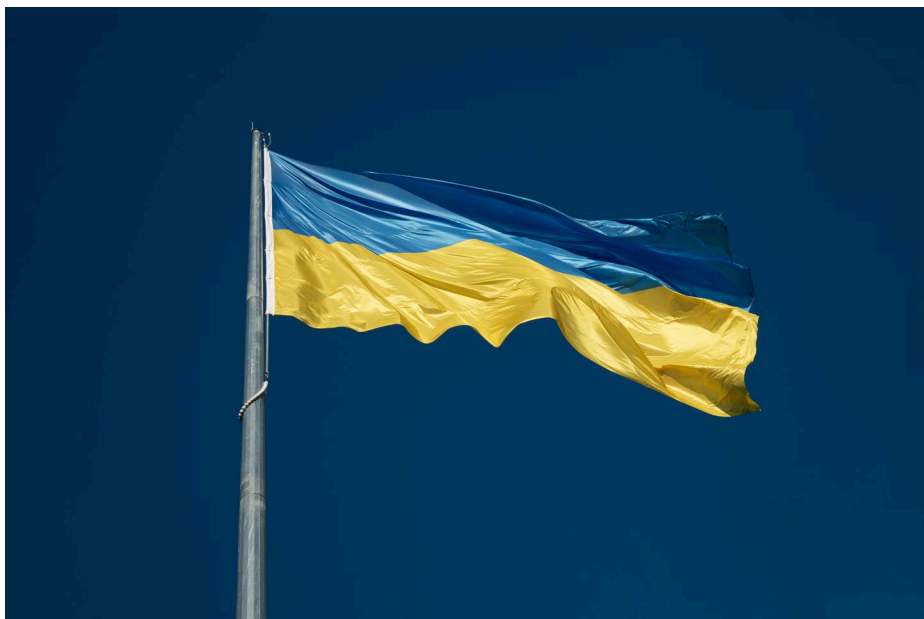
«Lysende utsikter for boligbyggingen»

Adm. dir. Lars Jacob Hiim

14. Mai 2024

Urolig verden – krevende marked

Urolig verden – krig, konflikter og uro

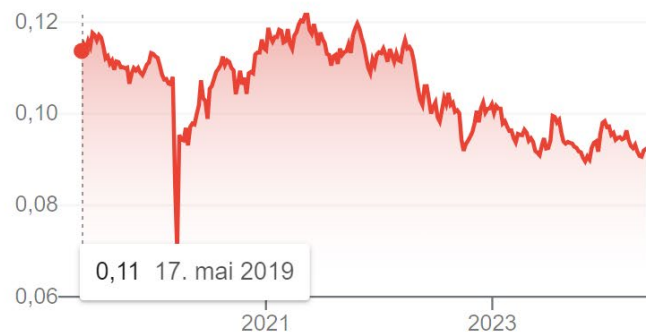

Valutasituasjonen

0,092 Amerikansk dollar

6. mai, 11:41 UTC · Ansvarsfraskrivelse

1 D 5 D 1 M 1 Å 5 Å Maks.

1

Norsk krone

0,092

Amerikansk dollar

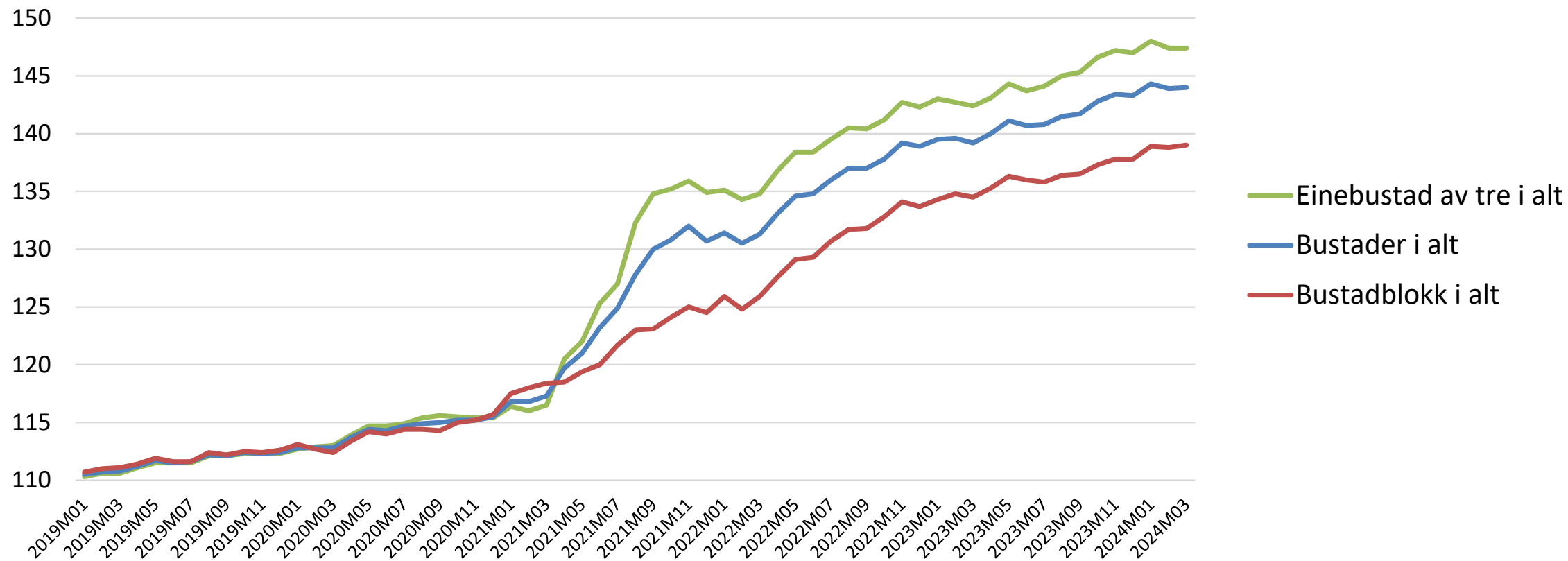
Mer om NOK/USD →

Tilbakemelding

Perfekt storm - kostnadsvekst!

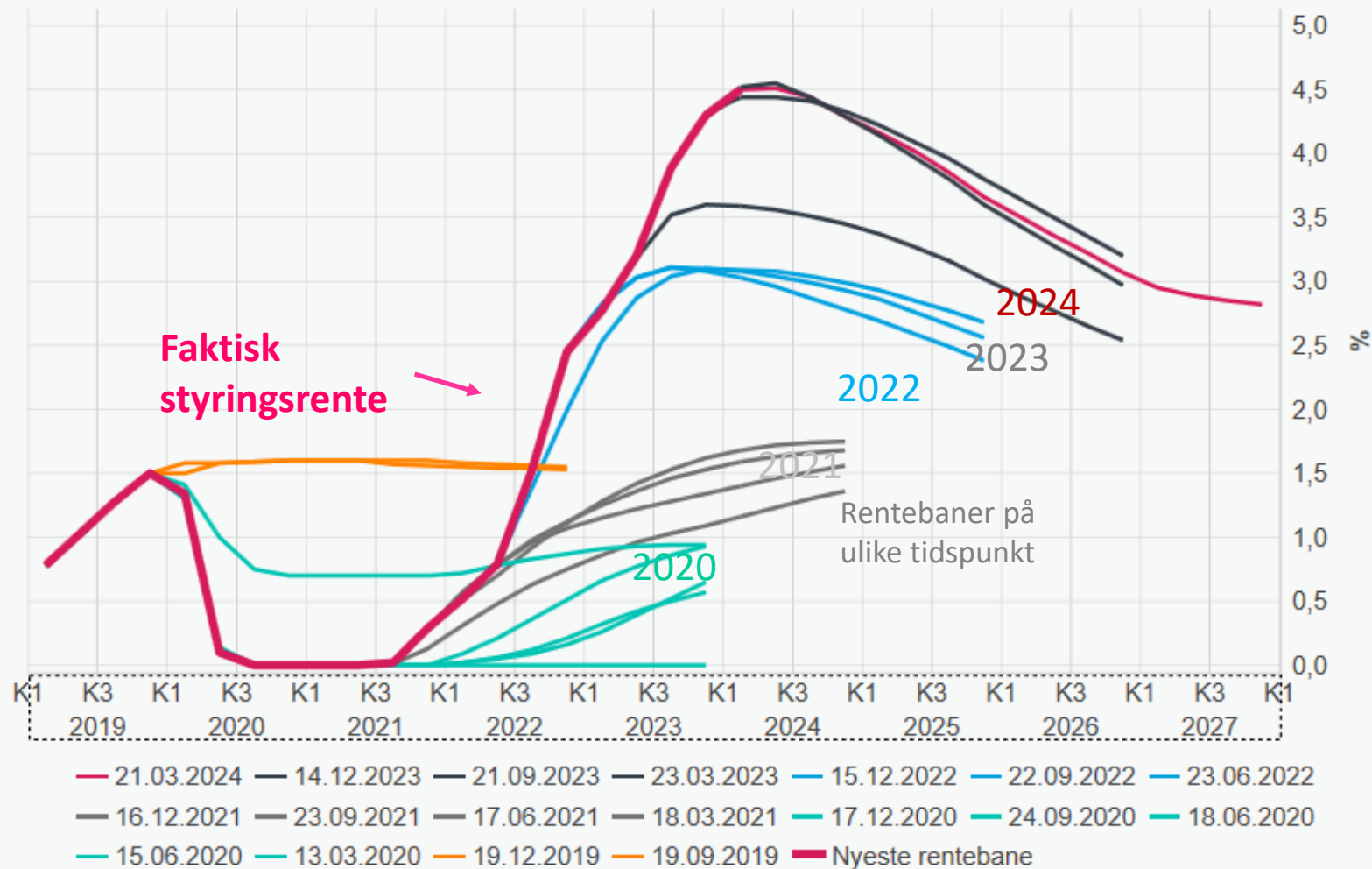
Byggekostnadsindeksen 1/2019 - 3/2024
(2015 = 100)

Her hjemme – glidende renteforventning

Norge - Rentebane, historikk

Norges Banks rentebane fra Pengepolitisk rapport

Kilde: Macrobond / Bank of Norway (Norges Bank)

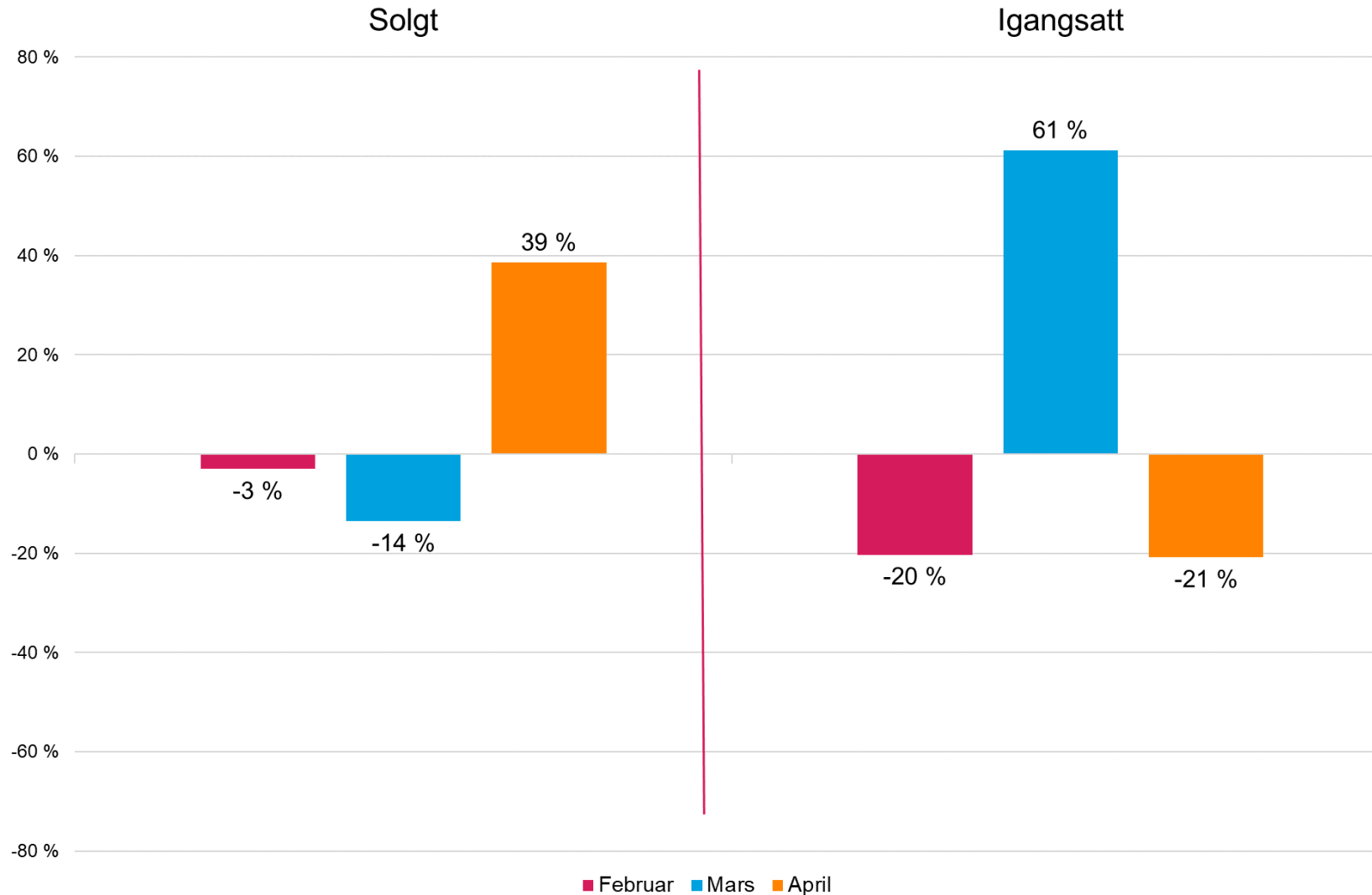
2023 – svært krevende år

Jan 2023	2022 - Det svakeste året for nye boliger siden finanskrisen
Feb 2023	Nedgangen i nyboligmarkedet fortsetter
Mar 2023	Nyboligmarkedet er fortsatt i fritt fall
Apr 2023	Aldri målt svakere salg og igangsetting i første kvartal
Mai 2023	Nedturen fortsetter, ingen tegn til bedring
Jun 2023	Krisen fortsetter i nyboligmarkedet, full stopp i leilighetsbyggingen
Aug 2023	Svakeste første halvår vi har målt
Sep 2023	Krisen forsterker seg i nyboligmarkedet
Okt 2023	Svakeste målte igangsetting av nye boliger
Nov 2023	Nyboligsalget er under finanskrisenivå
Des 2023	Den kraftige nedturen i nyboligmarkedet fortsetter
Jan 2024	2023 - Aldri målt svakere boligbygging

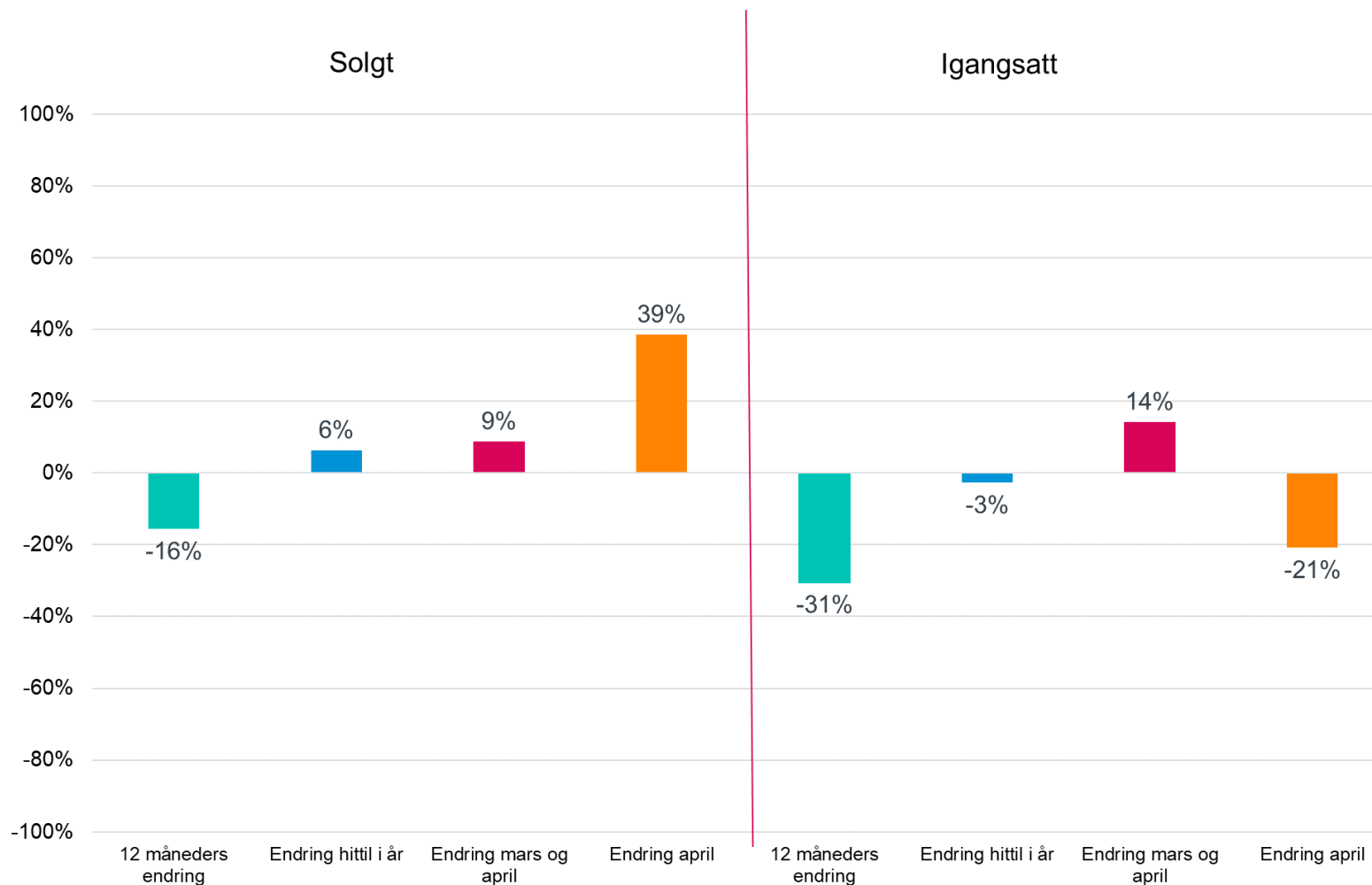
Nyboligtallene for april

Endring salg og igangsetting tre siste mnd.

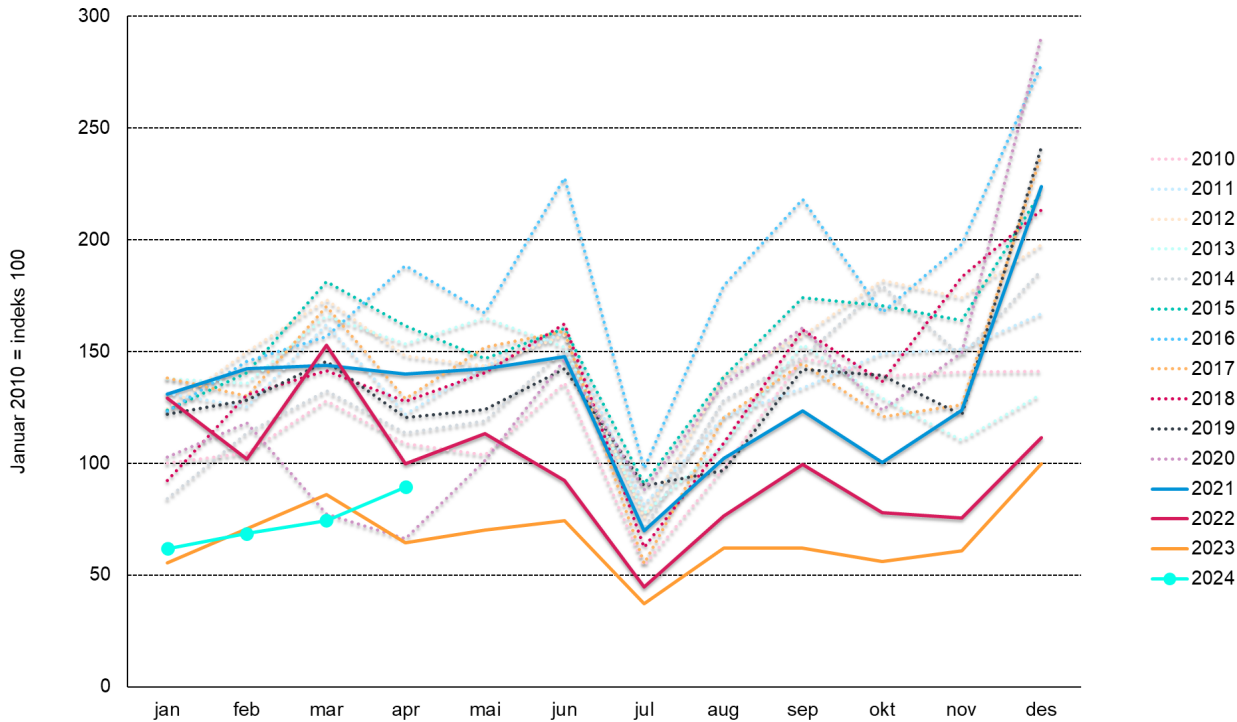
Endring salg og igangsetting siste tolv måneder, hittil i år, siste to måneder og siste måned

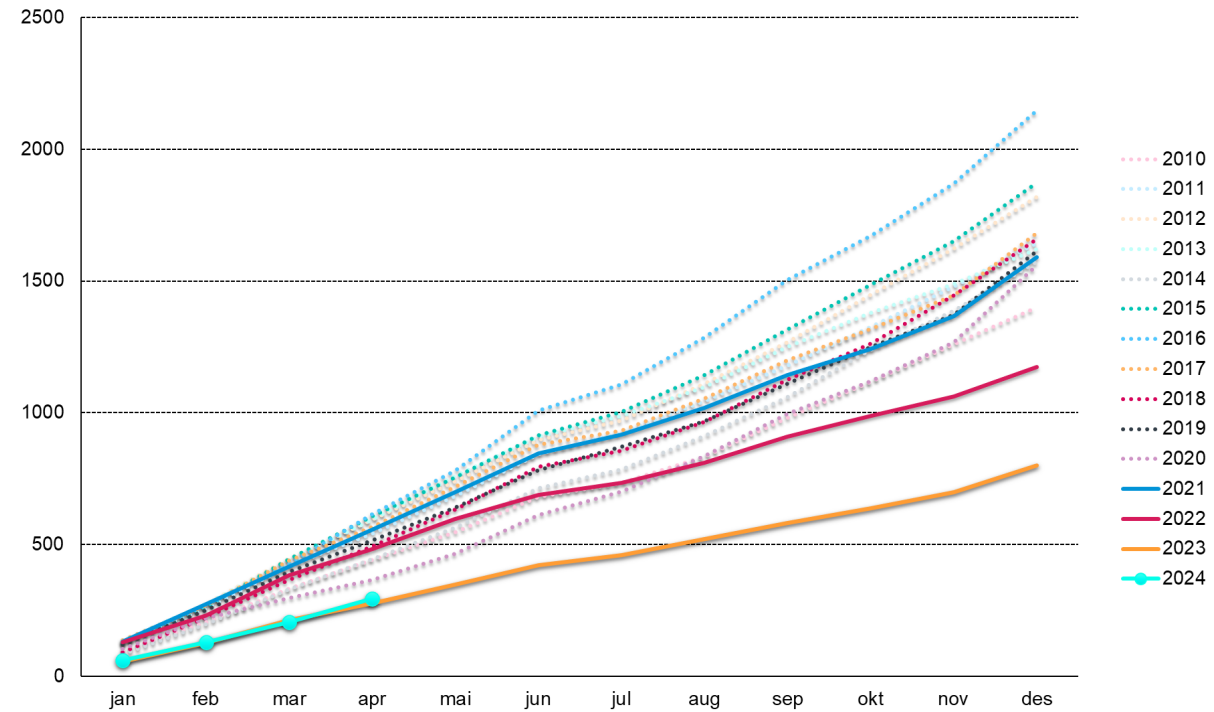
Salg, utvikling pr. måned og akkumulert

indeks 100 = 1. januar 2010

Salg - pr. måned

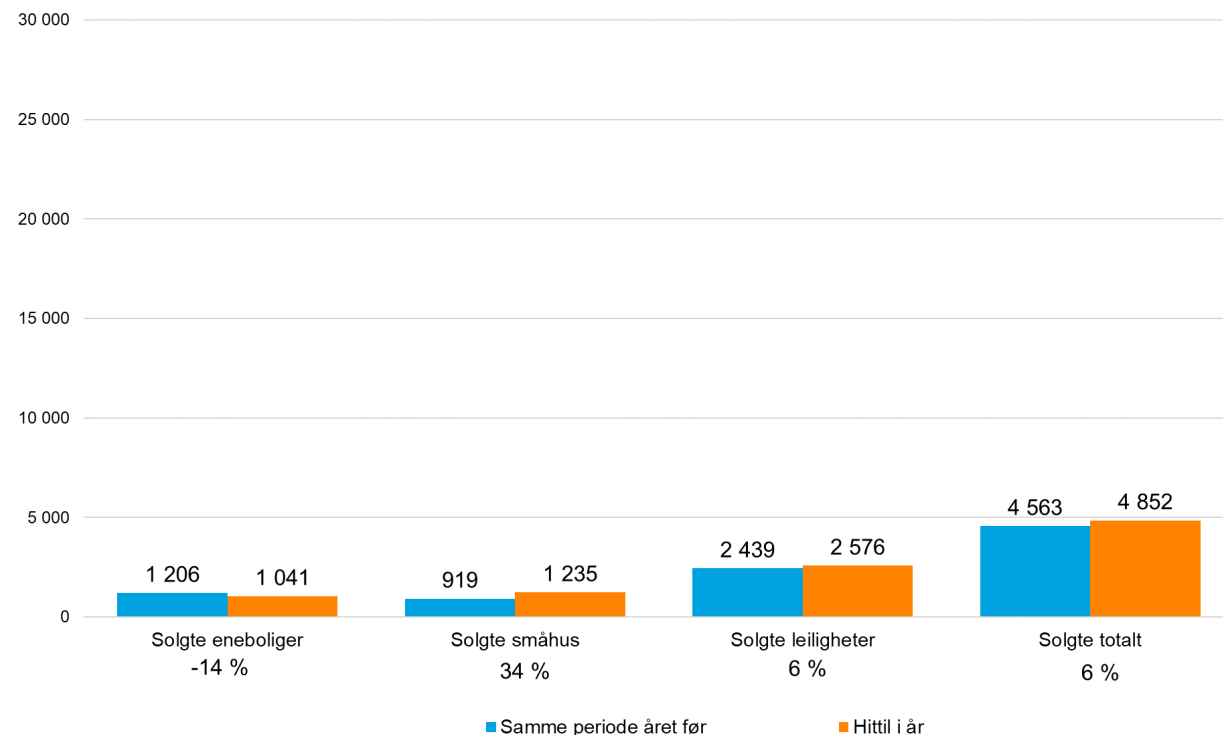
Salg - akkumulert

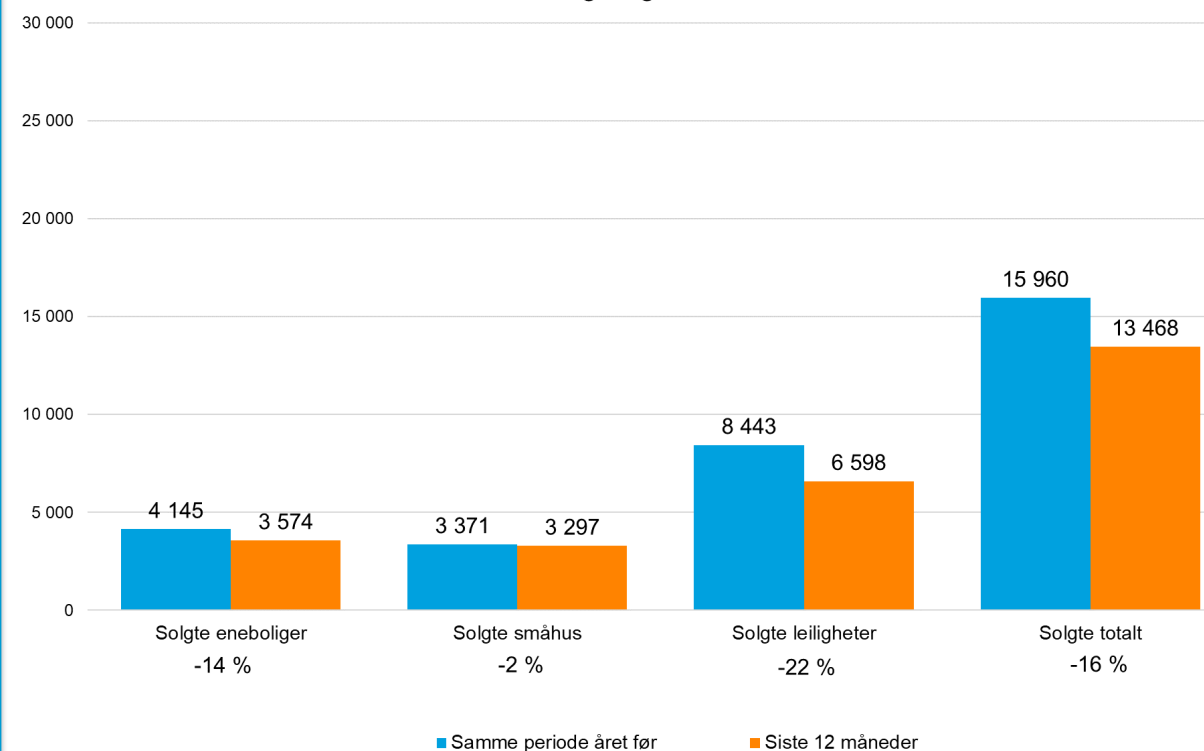

Salg, endring pr. boligtype hittil i år og siste tolv måneder

Endring solgte boenheter hittil i år

12 måneders endring solgte boenheter

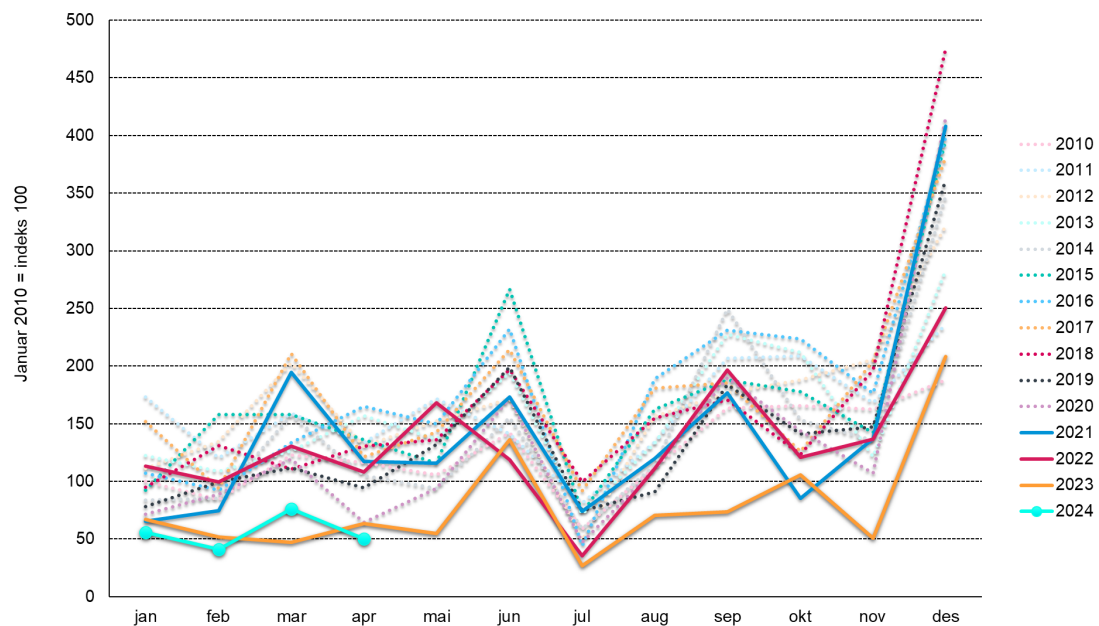

BOLIGPRODUSENTENE

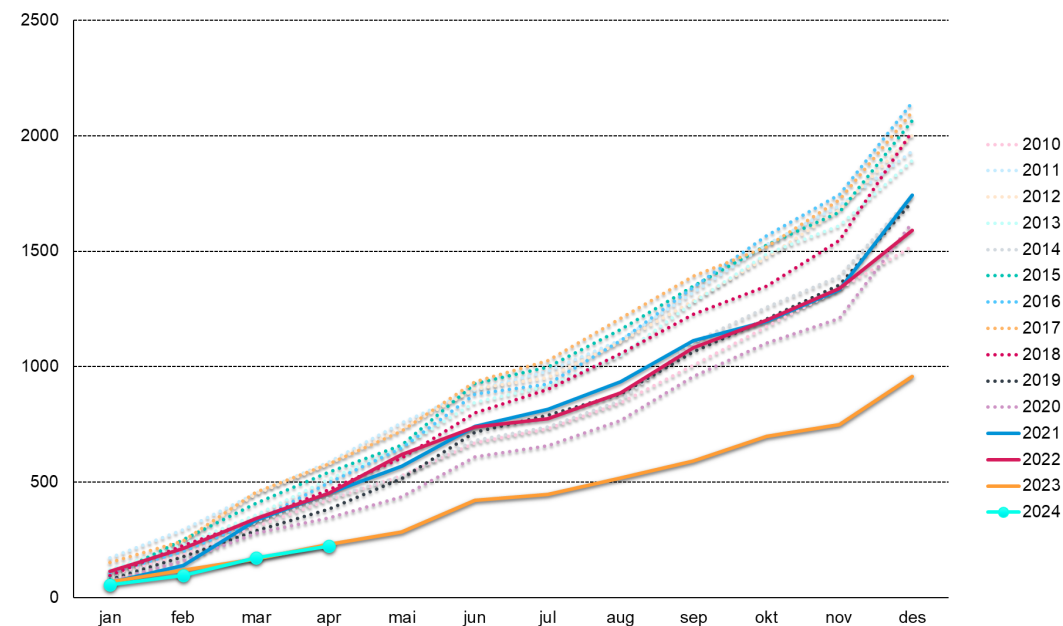
Igangsetting, utvikling pr. måned og akkumulert

indeks 100 = 1. januar 2010

Igangsetting - pr. måned

Igangsetting - akkumulert

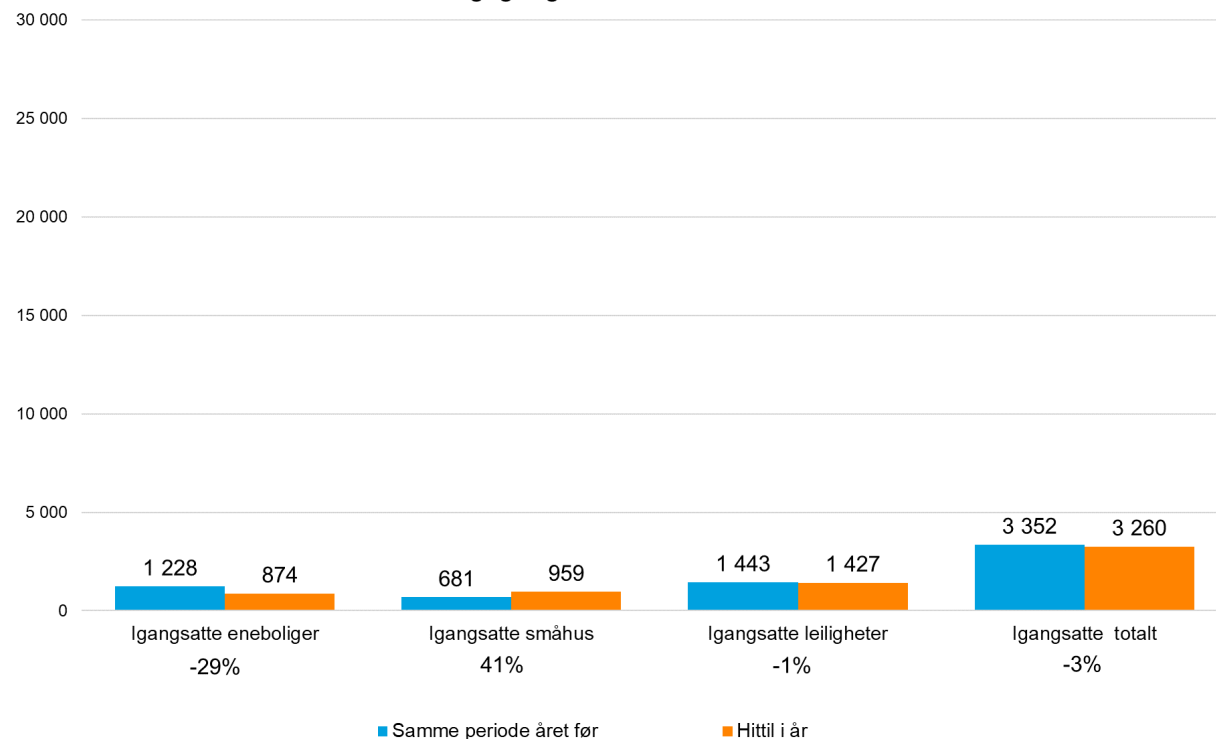

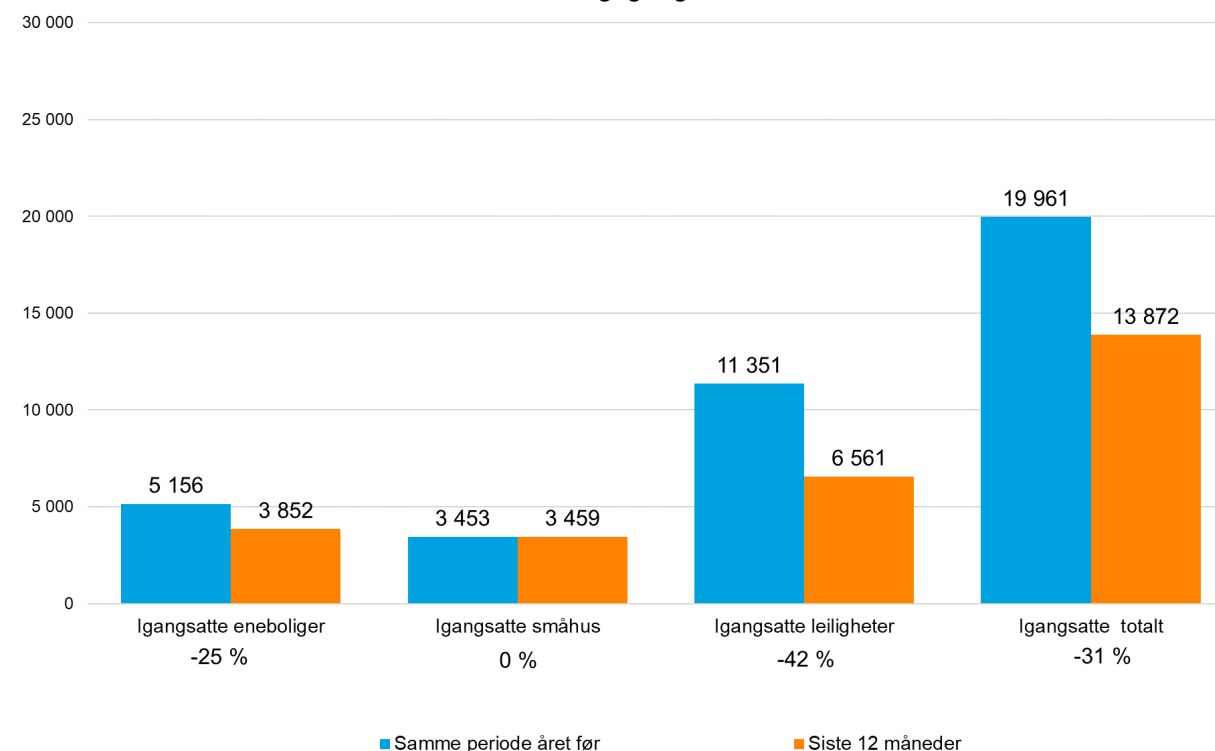
BOLIGPRODUSENTENE

Igangsetting, endring pr. boligtype hittil i år og siste tolv måneder

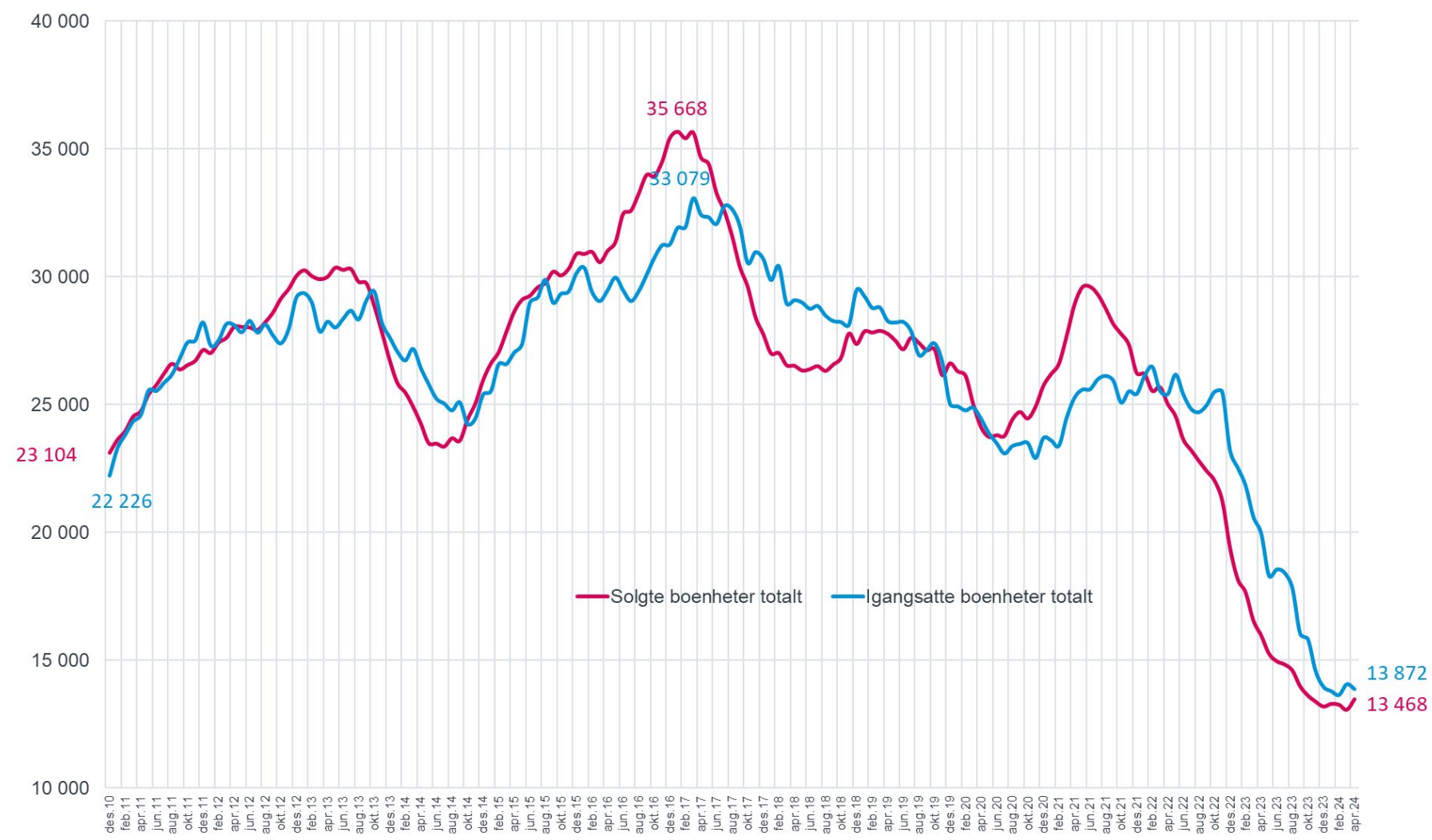
Endring igangsatte boenheter hittil i år

12 måneders endring igangsatte boenheter

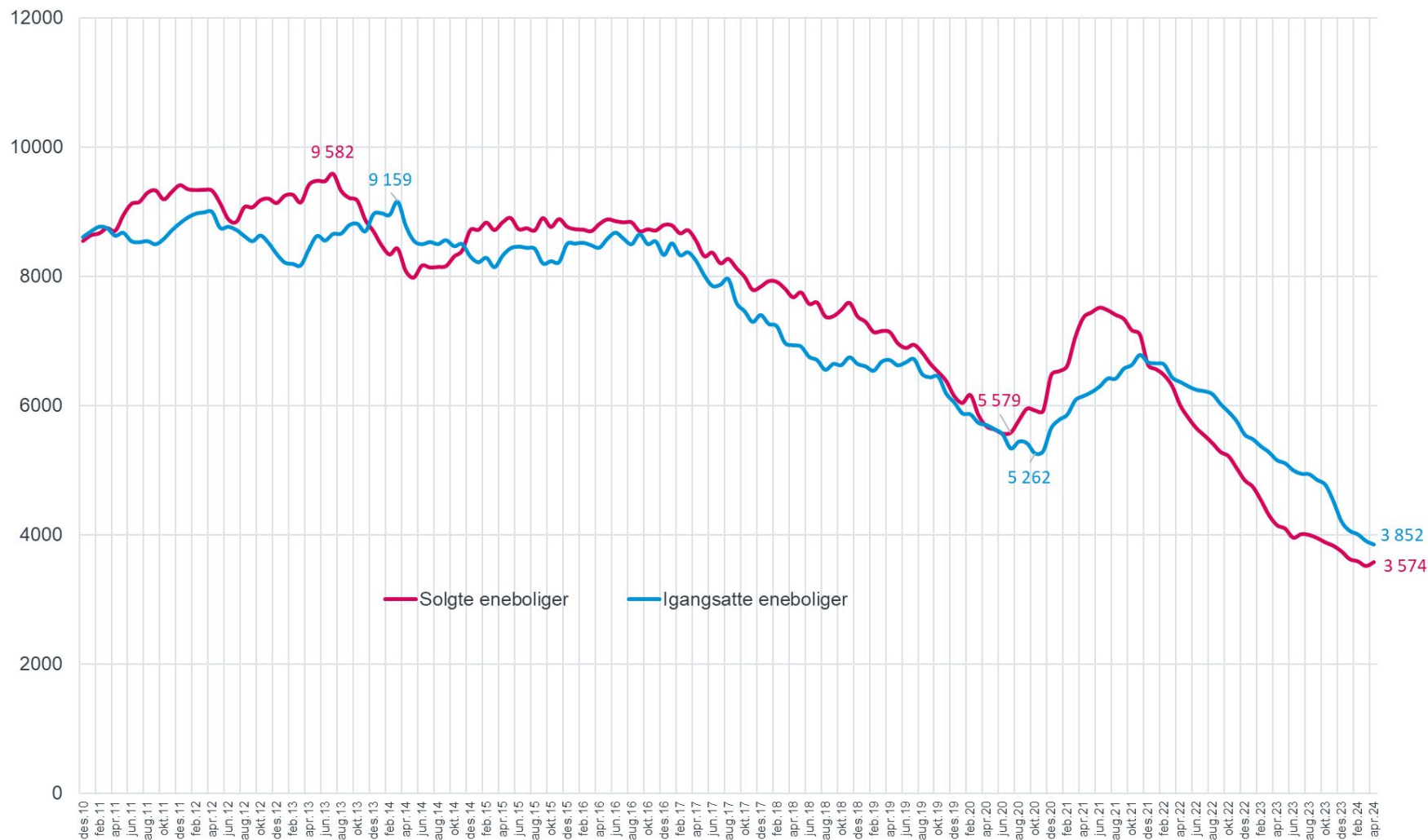
12-måneders rullerende salg og igangsetting

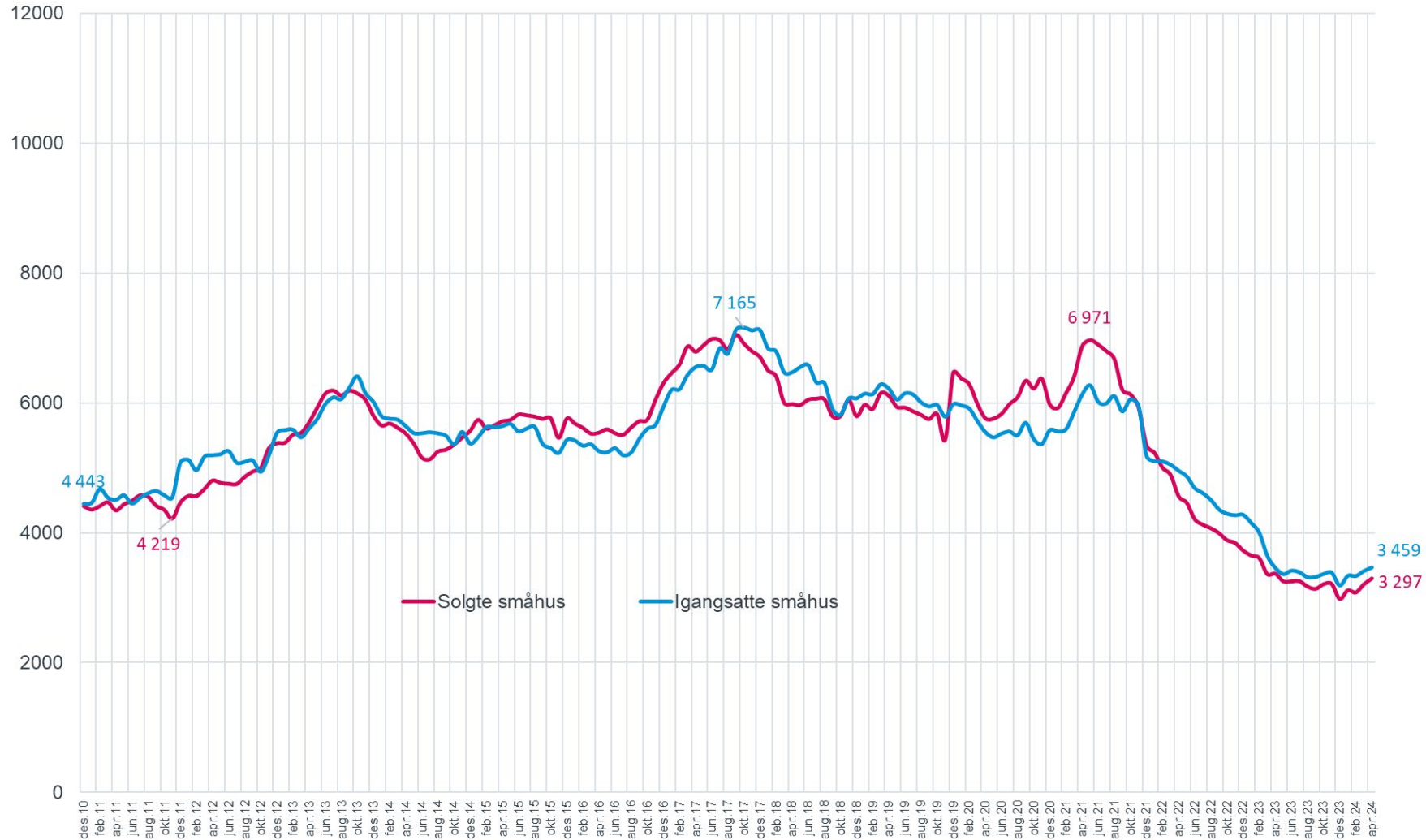
BOLIGPRODUSENTENE

12-måneders rullerende salg og igangsetting eneboliger

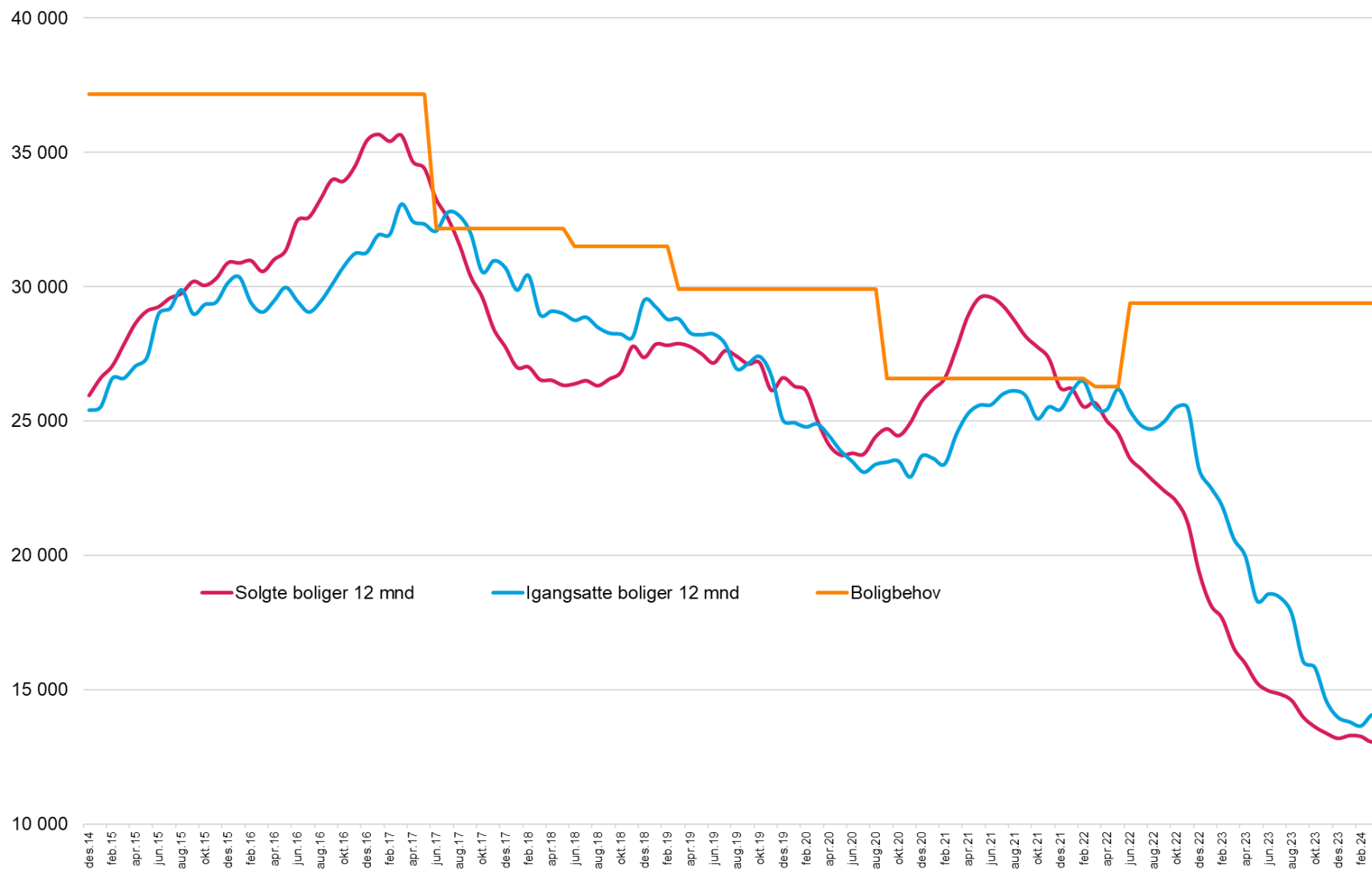

12-måneders rullerende salg og igangsetting småhus

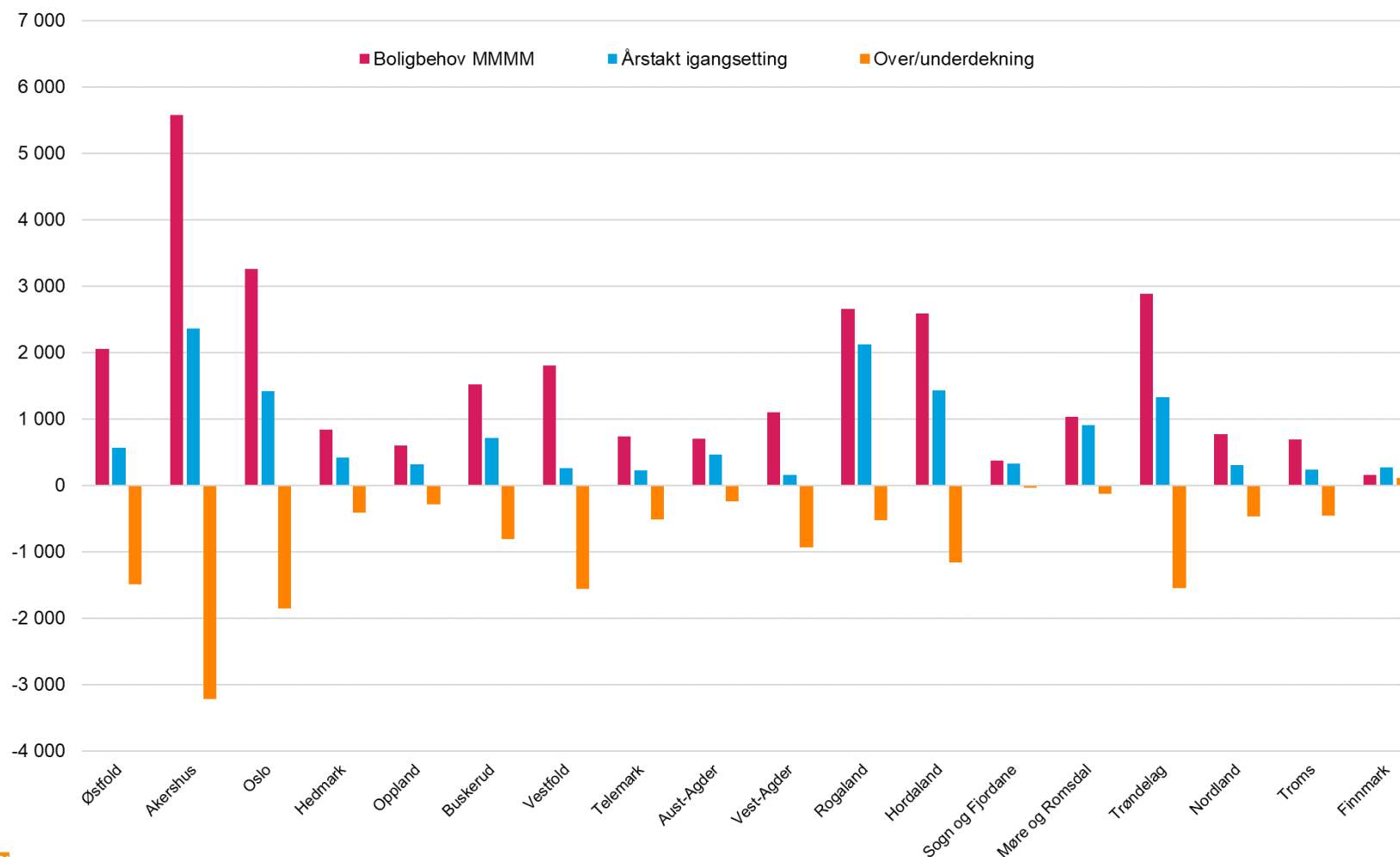

Boligbehov vs. salg og igangsetting

Framtidig boligbehov og tilførsel

Årstakt igangsetting sammenlignet med gjennomsnittlig årlig boligbehov neste 5 år
(basert på MMMM for befolkningsendring/29 384 i årlig boligbehov)

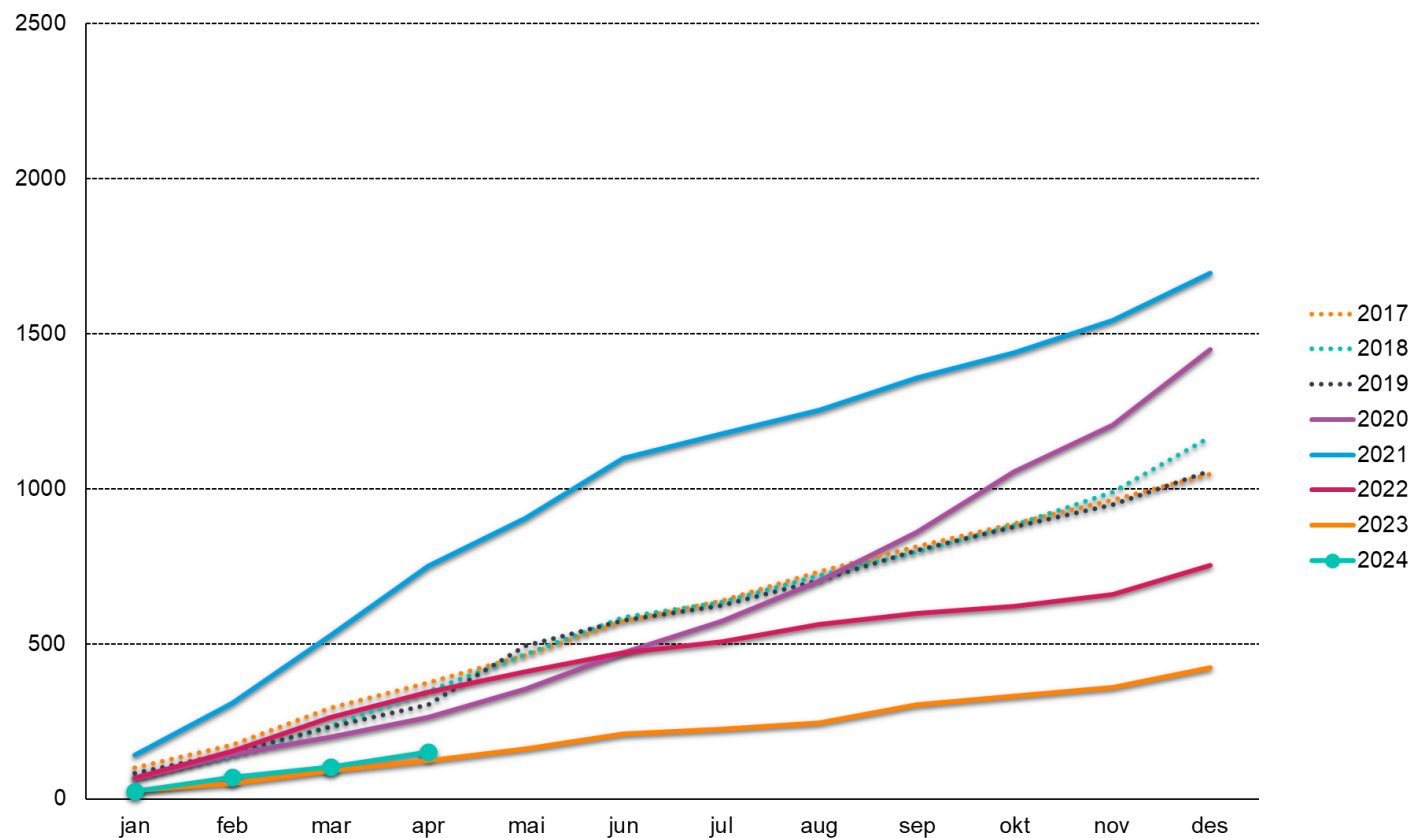

Kildedata boligbehov: SSBs befolkningsframskriving pr. juni 2022. I tillegg er den faktiske avgangen i boligmassen tatt med i beregningen.

Fritidsboliger

Salg fritidsboliger akkumulert

indeks 100 = 1. januar 2017

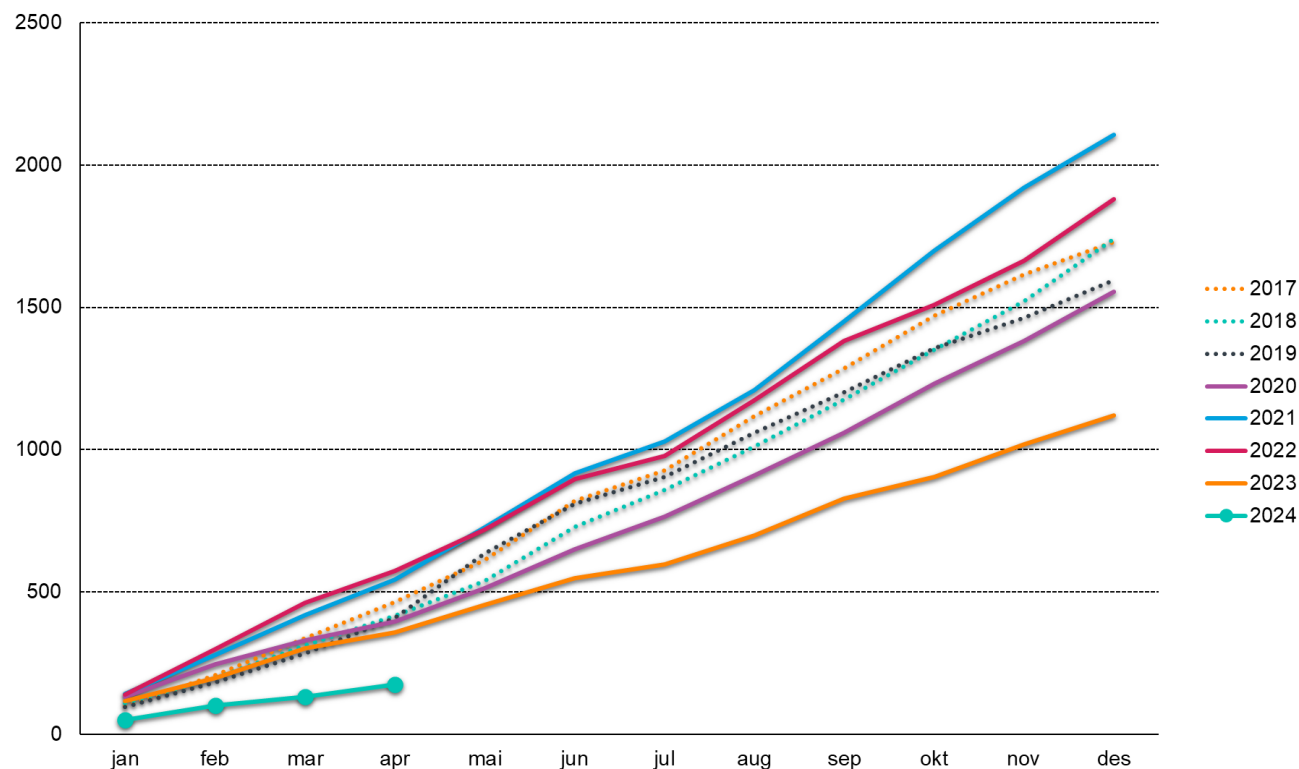

Endring solgte fritidsboliger:

- Endring hittil i år: + 23 %

Igangsetting fritidsboliger akkumulert

indeks 100 = 1. januar 2017

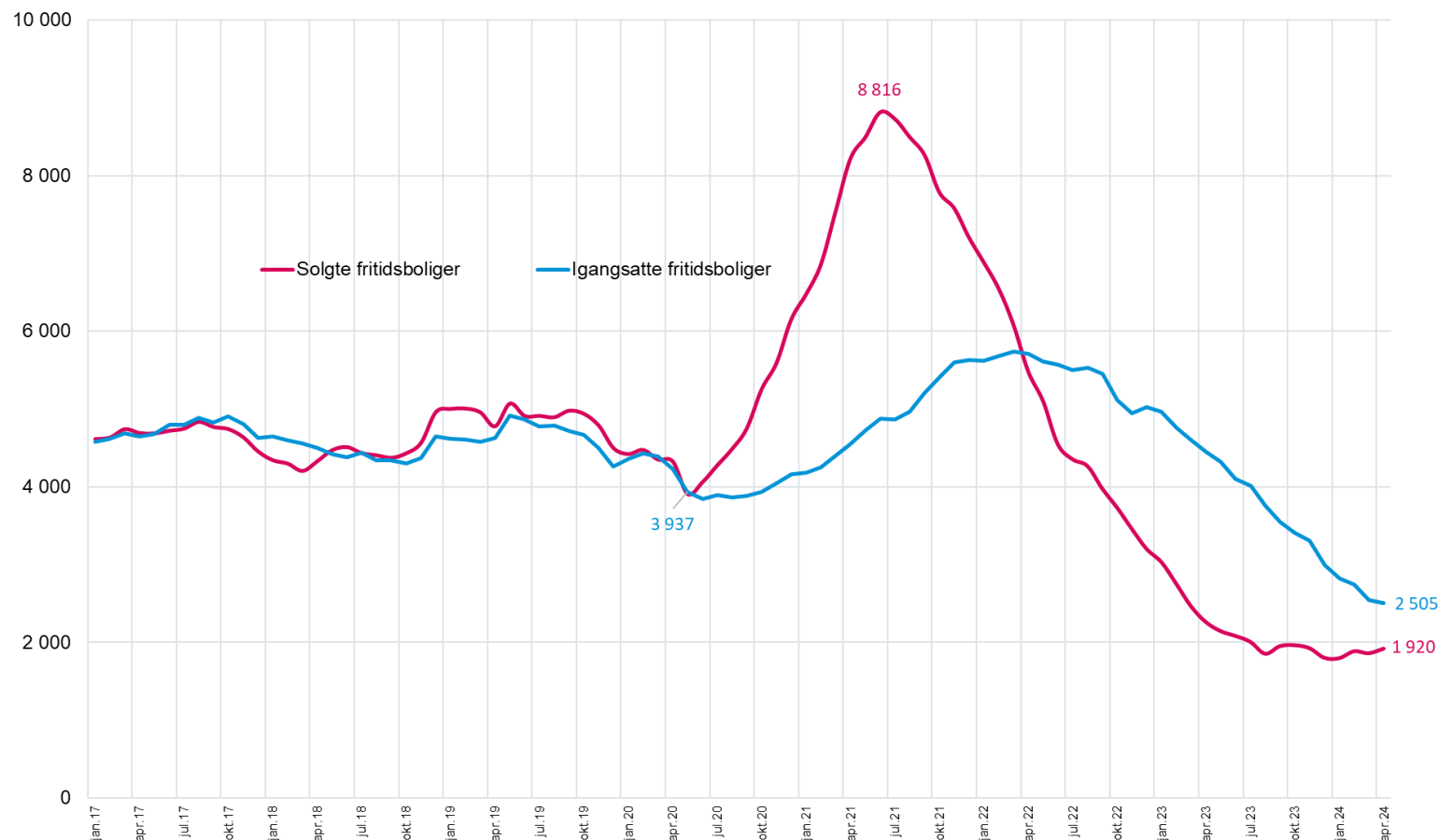
Endring igangsatte fritidsboliger:

- Endring hittil i år: -51 %

BOLIGPRODUSENTENE

12-måneders rullerende salg og igangsetting fritidsboliger

Solgte:

12 mnd. endring solgte fritidsboliger: -15 %

Antall solgte fritidsboliger siste 12 måneder: 1 920

Igangsatte:

12 mnd. endring igangsatte fritidsboliger: -44 %

Antall igangsatte fritidsboliger siste 12 måneder: 2 505

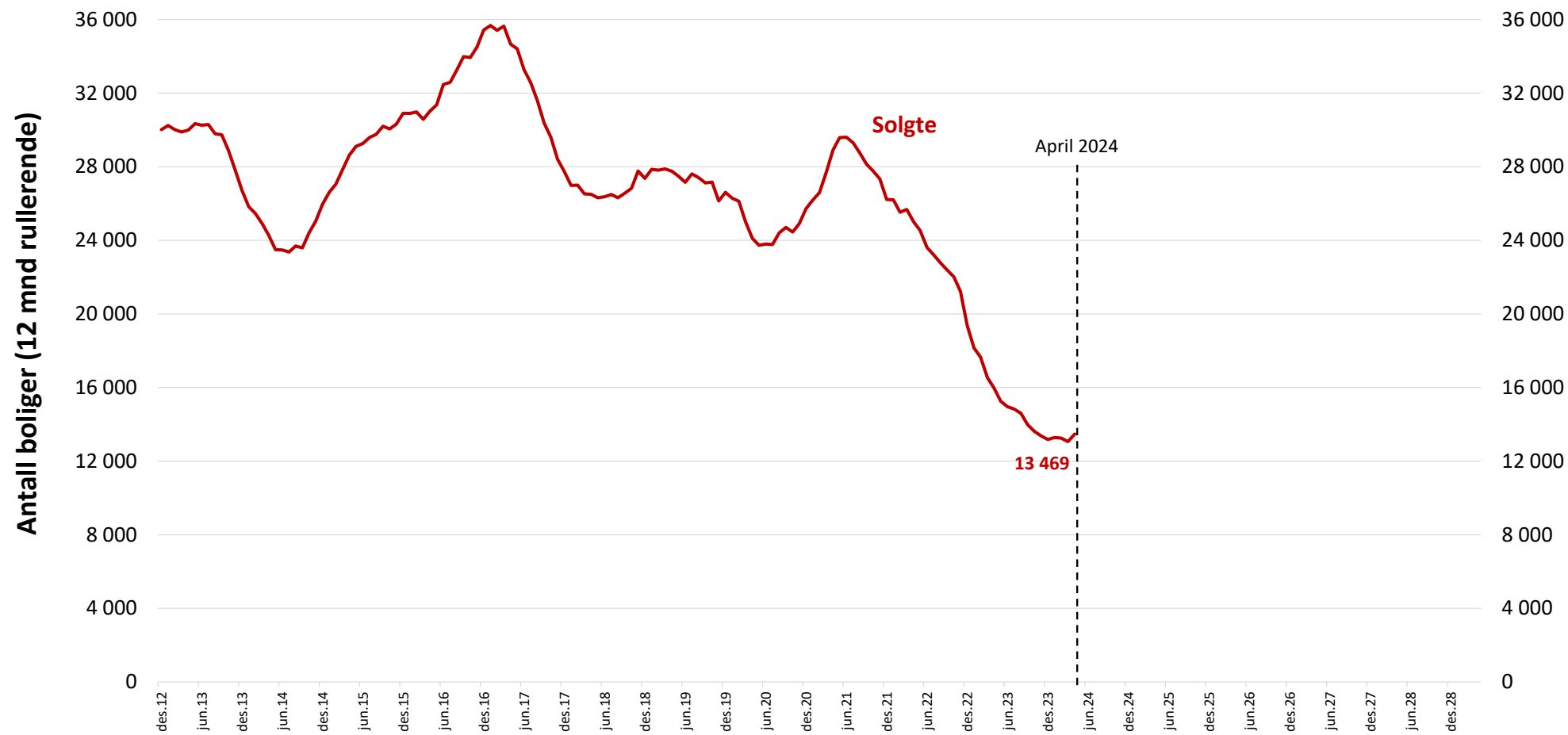

Bunnen er nådd!

- Utflating etter en lang nedtur
- På et svært lavt nivå
- Det er byggenæringen og særlig boligbygging som har tatt smellen for innstrammingen og rentehevingen.
- Noe bedring i salg
- Lys i tunnelen?

- Vil dra med oss utfordringene i de kommende årene:

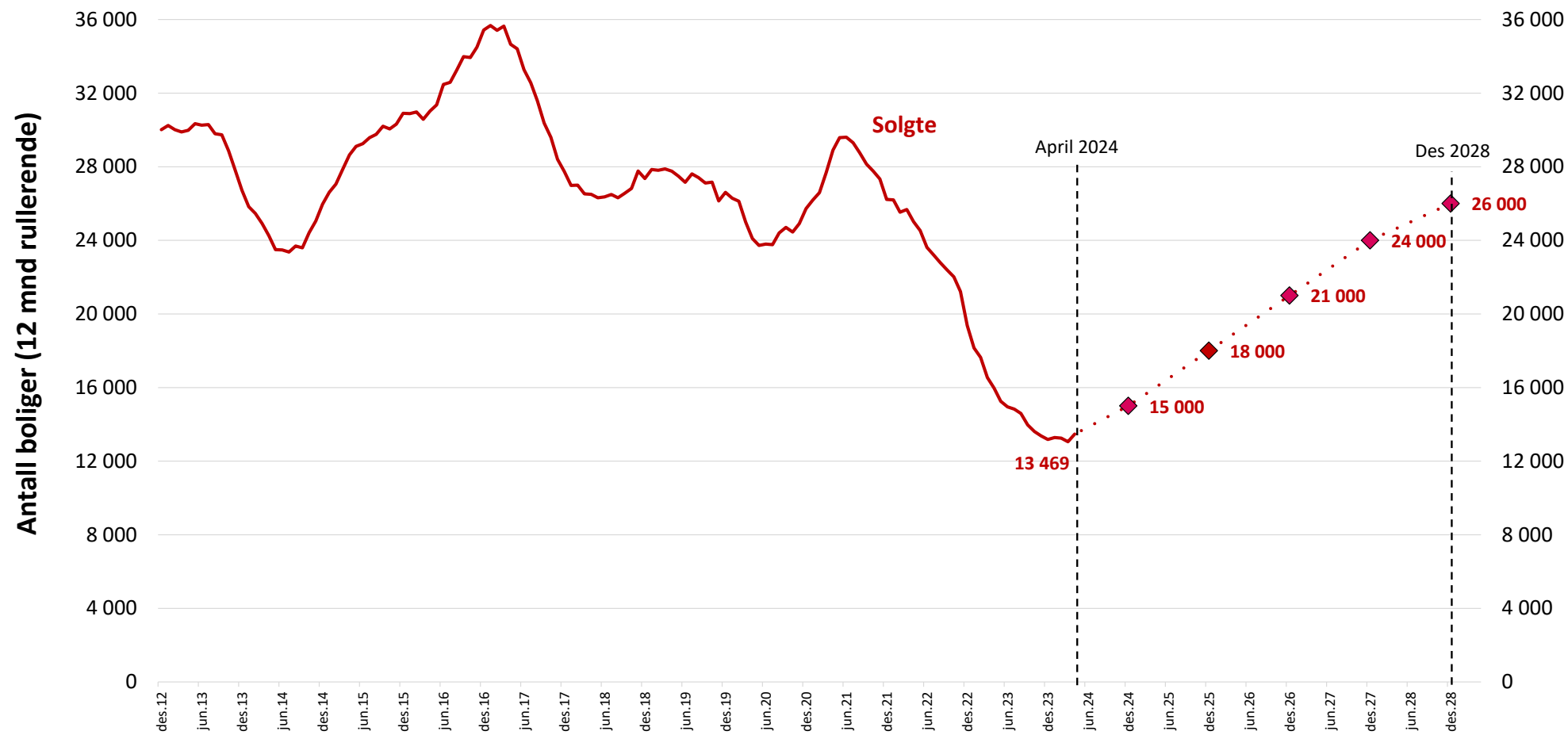

Salg og ferdigstillelse av boliger (12 mnd rullerende) - desember 2013 til desember 2028

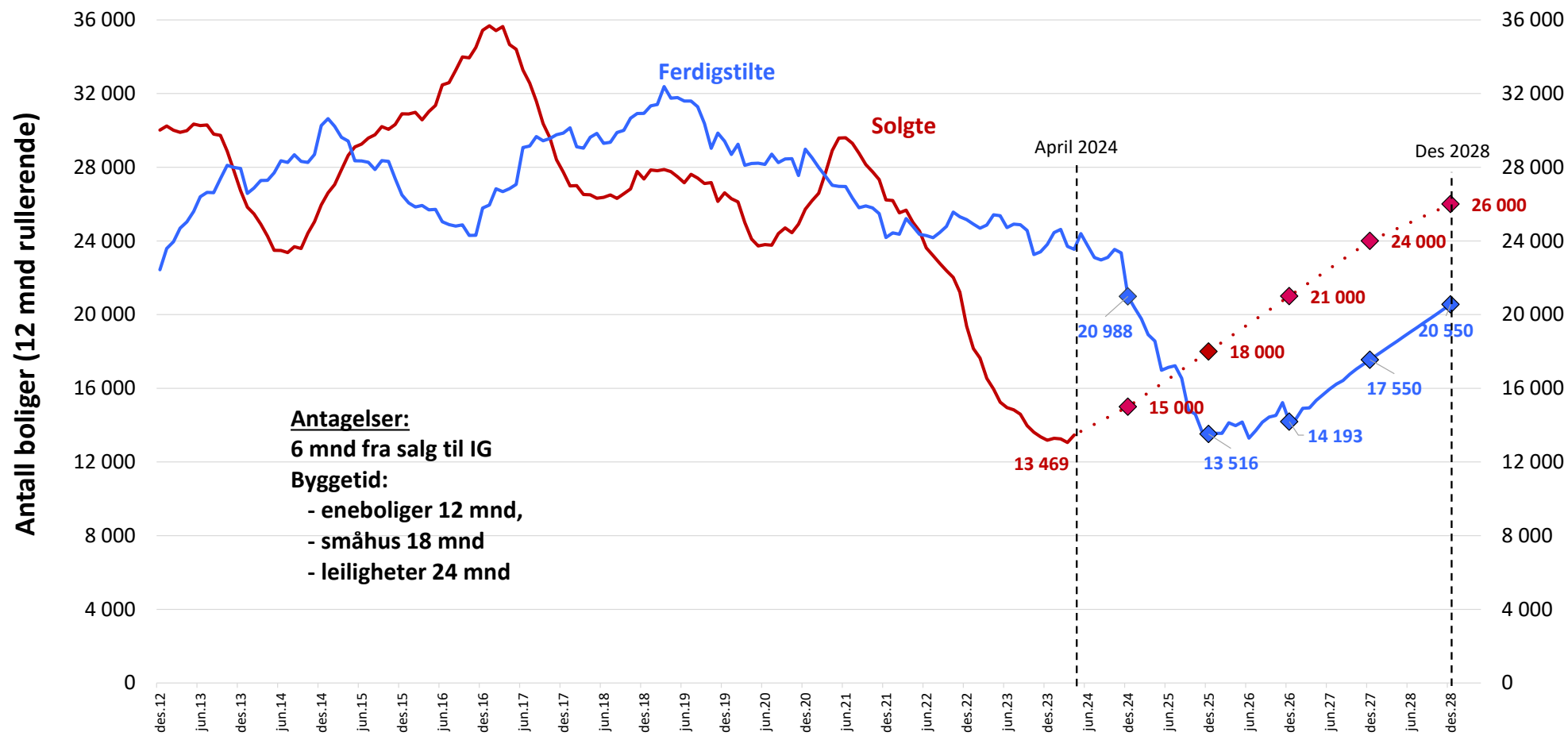

Salg og ferdigstillelse av boliger (12 mnd rullerende) - desember 2013 til desember 2028

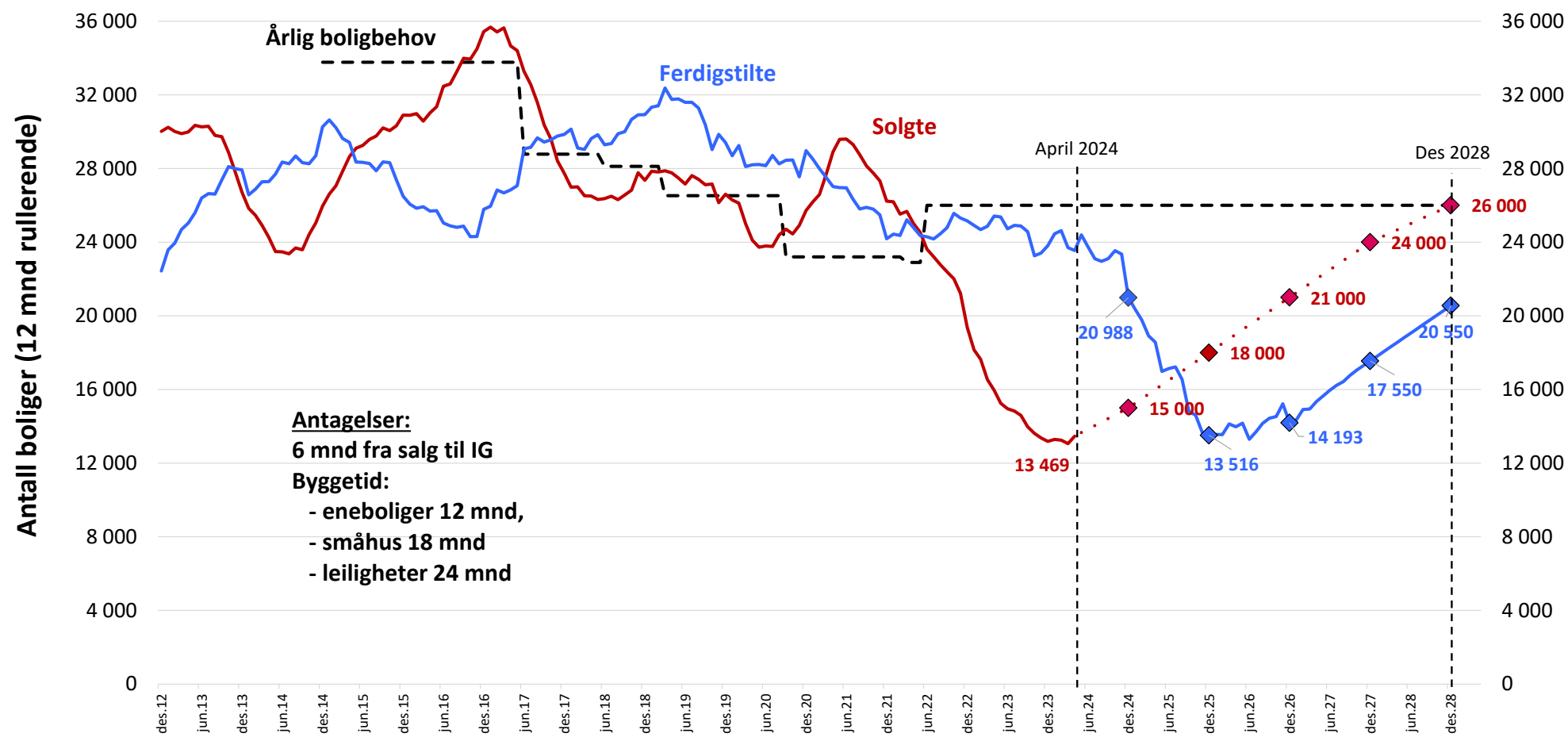

Salg og ferdigstillelse av boliger (12 mnd rullerende) - desember 2013 til desember 2028

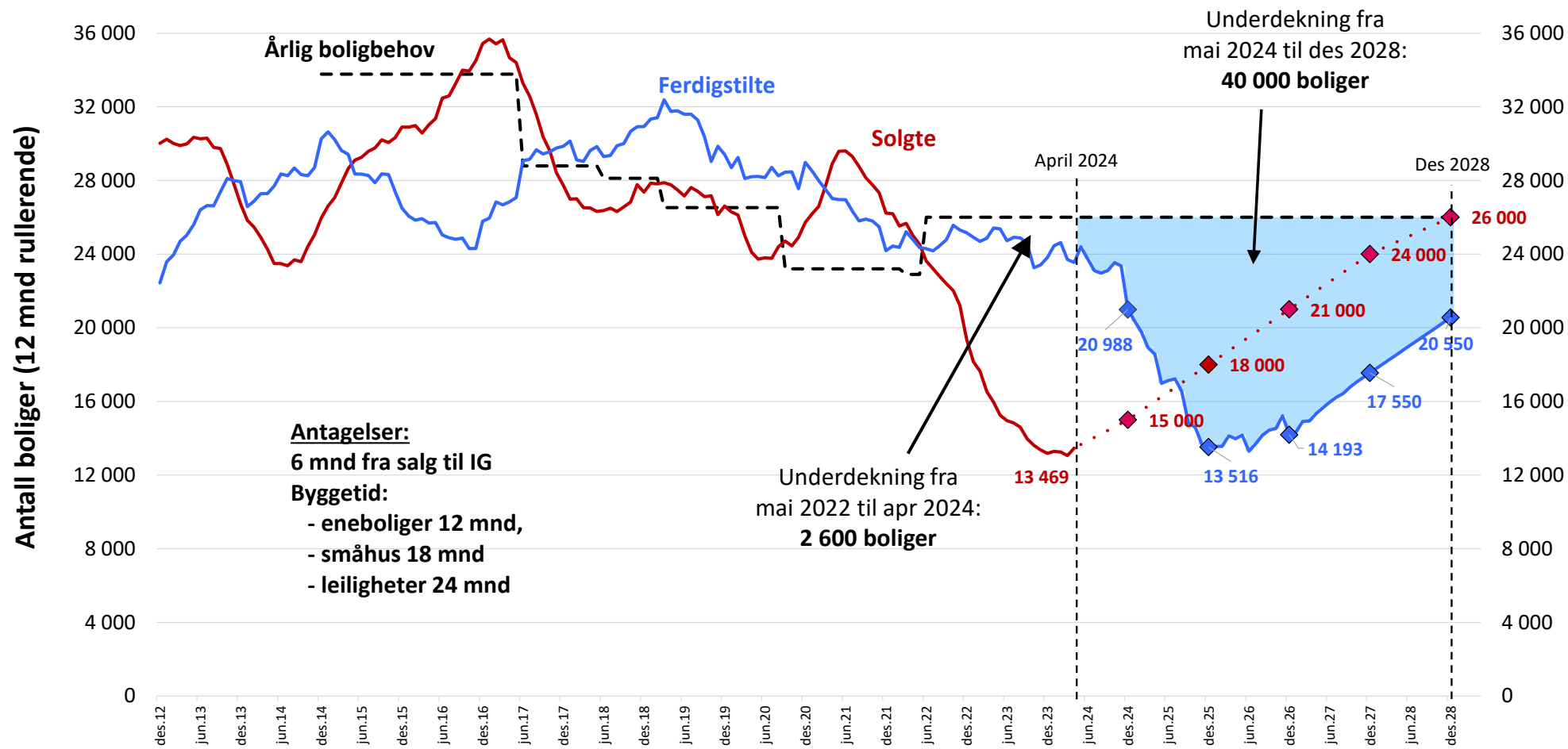

Salg og ferdigstillelse av boliger (12 mnd rullerende) - desember 2013 til desember 2028

Salg og ferdigstillelse av boliger (12 mnd rullerende) - desember 2013 til desember 2028

BOLIGPRODUSENTENE

En tapt by = Lillestrøm 40.900 boliger og 94.000 innb.

Samfunnsmessige omkostninger av boligmangel

Den norske boligmodellen for færre?

1. Høy prisvekst i bruktmarkedet og leiemarkedet
2. Lønnspress
3. Bidrar til rente på høyt nivå
4. Flere må flytte ut av byene for å kunne kjøpe en bolig – øker transportbehovet
5. Nye og større grupper vil trenge bostøtte i et overfylt leiemarked
6. Vanskeligere for førstegangskjøpere

Omstilling i bransjen

Bedriftene:

- Reduserer alle kostnader forbundet med drift
- Redusert antall ansatte i administrasjon og produksjon
- Flytter aktivitet til fornying og rehabilitering
- Investering i nye prosjekter reduseres
- Trekker prosjekter fra markedet – omregulerer/omprosjekterer
- Forhandlinger om finansiering av drift og byggelån

Boligproduktene:

- ferdigstillelse, standard og størrelse

Stor pågang i Husbanken

	Hele 2023		Hittil 2024	
	Søknad	Tilsagn	Søknad	Tilsagn
Antall boliger	3.494	2.050	4.167	2.070
Beløp	11,4 mrd	5,5 mrd	14,3 mrd	6,1 mrd

Lånerammen må holde tritt med søknadene!

Revidert nasjonalbudsjett må legge til 5.000 boliger ved å øke rammen med 20 mrd

Finansiering er den store flaskehalsen

Krav om forhåndssalg i private banker tar tid.

Raskere igangsetting hvis **Husbanken kan yte byggelån**. Sterk anbefaling om at regjeringen vurderer dette nå!

Utlånsforskriften – må brukes aktivt for å stimulere til nyboligbygging.

Vurdering nå, ikke til nyttår!

Boligmeldingen

Gode analyser og tiltaksområder, men forslag og anbefalte utredninger løser ikke boligkrisen nå!

Stortinget må samle seg om hurtige tiltak og endringer:

- Vedta allerede utredete forslag om infrastrukturkostnader
- Forenklinger som reduserer tidsbruk i plan- og byggesaker
- Statlig planretningslinjer om å prioritere boligbygging i plan- og byggesak.

Ser frem til en spennende dag om fremtiden for Norsk boligbygging!